

סקר יכולים נותנים: עמדות הציבור כלפי פילנתרופיה

בשיתוף המכון למשפט ופילנתרופיה,
הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל אביב

נערך ע"י מכון ERI

יוני 2017

שאלות המחקר

1

מהן עמדותיו ואמונותיו הכלליות של הציבור
בישראל ביחס לפילנתרופיה?

2

מהו היחס של הציבור בישראל לפילנתרופים
ישראלים, למניעיהם ולתרומותיהם?

3

מה משפיע על העמדות והיחס של הציבור בישראל
לפילנתרופים ישראלים, למניעיהם ולתרומותיהם?

אודות המדגם

493 משתתפים

חברה יהודית - 403 משתתפים בפאנל אינטרנטי

חברה ערבית - 90 משתתפים בסקר טלפוני

הסקר הושווה בחלקו לממצאי סקר עמדות קודם שנערך בישראל
בשנת 2008 ע"י האוניברסיטה העברית (פרופ' הלל שמיד)

עמדות ואמונות כלליות ביחס לפילנתרופיה

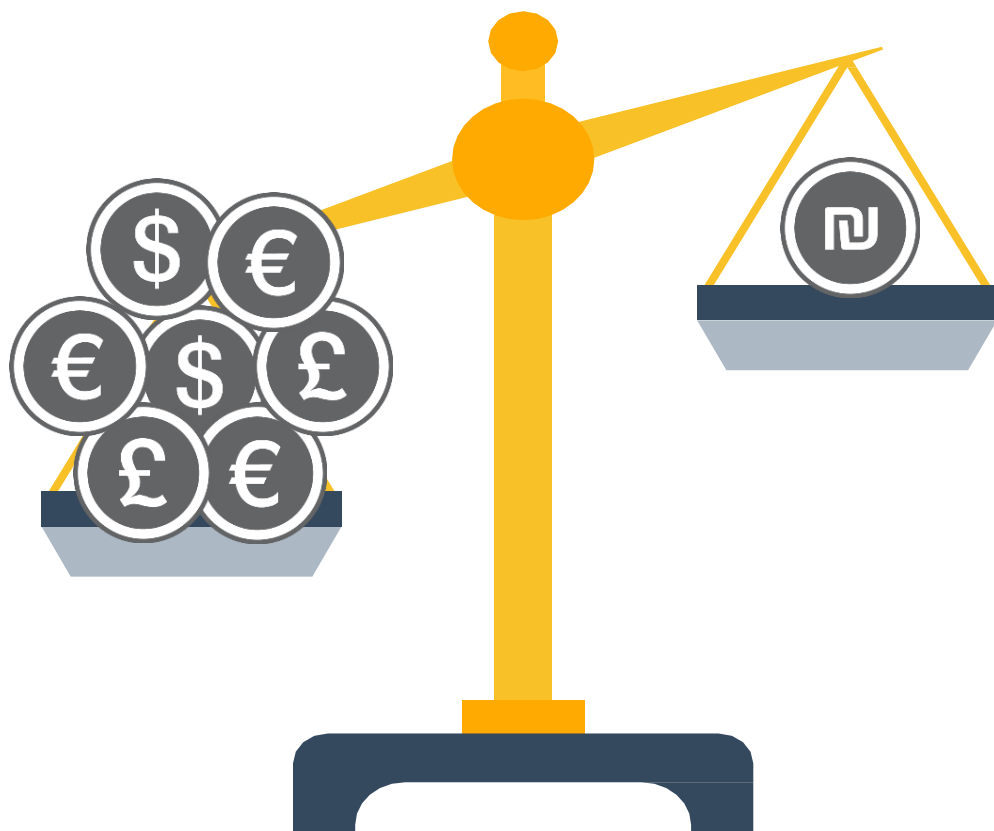

הציבור הישראלי מגדיר פילנתרופיה
בהתאם לתפיסה הרווחת:
**אדם פרטי התורם כסף בהיקף
ניכר**

הציבור הישראלי מבחין:

רוב בעלי יכולת
בישראל אינם
עוסקים
בפילנתרופיה

היקף הפילנתרופיה
נמוך ביחס למדינות
מערביות

רק כ- 20% מעריכים שמרבית
בעלי היכולת עוסקים
בפילנתרופיה
כ- 50% מעריכים שמיעוטם
עוסקים בפילנתרופיה

רק כ- 20% מעריכים שבעלי יכולת
רבים עוסקים בפילנתרופיה ביחס
למדינות מערביות
כ- 40% מעריכים שמעטים עוסקים
בפילנתרופיה ביחס למדינות
מערביות

היכרות עם פילנתרופיה

הציבור הישראלי מכיר באופן
שטחי בלבד את מפת
הפילנתרופיה בישראל

13%

מכירים שלושה
שמות של
פילנתרופים
ישראלים

16%

מכירים שני
שמות של
פילנתרופים
ישראלים

14%

מכירים שם
של פילנתרופ
ישראלי אחד

58%

לא מכירים
אף שם של
פילנתרופ ישראלי

* בקרב החברה היהודית

הציבור חושב שהפילנתרופים משקיעים
נכון:

ההשקעה בתחומי חינוך, בריאות, רווחה והשכלה
גבוהה - **ראויה**

יותר מדי כסף פילנתרופי מושקע בנושאים פוליטיים,
ספורט ודת

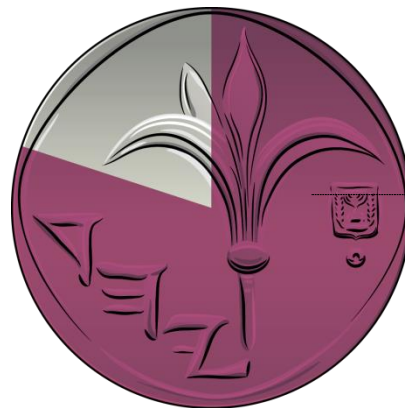
תחומי התרומה –
תפיסת המצוי מול
תפיסת הרצוי

אפקטיביות ופילנתרופיה

57%

מהציבור סבורים כי
חשוב שהכספים
הפילנתרופים יושקעו
באופן יעיל

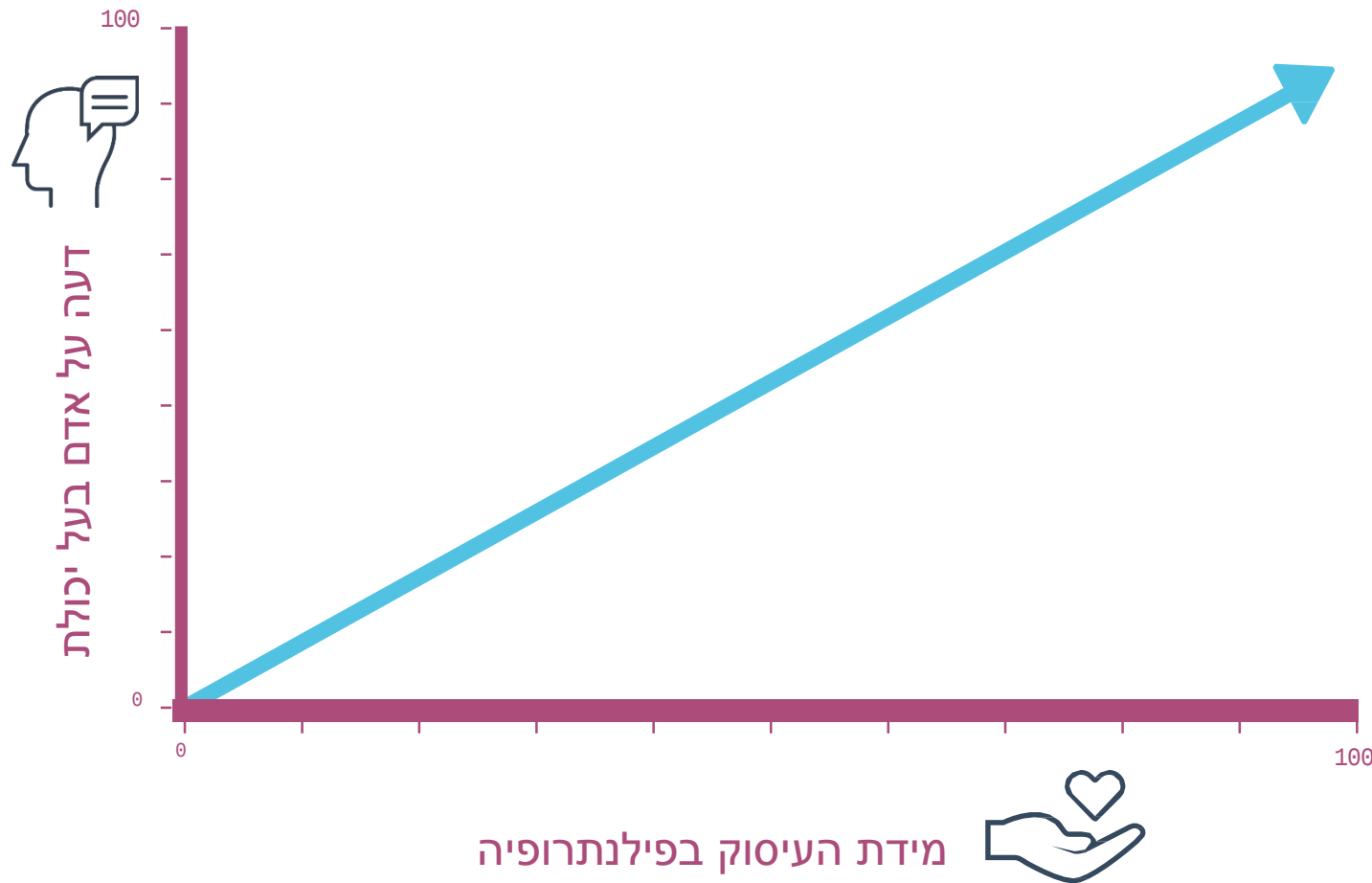
80%

מהציבור סבורים כי
הכספים הפילנתרופים
אינם מנוצלים ביעילות

עמדות כלפי העוסקים בפילנתרופיה

67%

מהציבור סוברים שדעתם על
בעלי יכולת בישראל תשתפר
במידה וישמעו שהם עוסקים
בפילנתרופיה

מקומה של פילנתרופיה

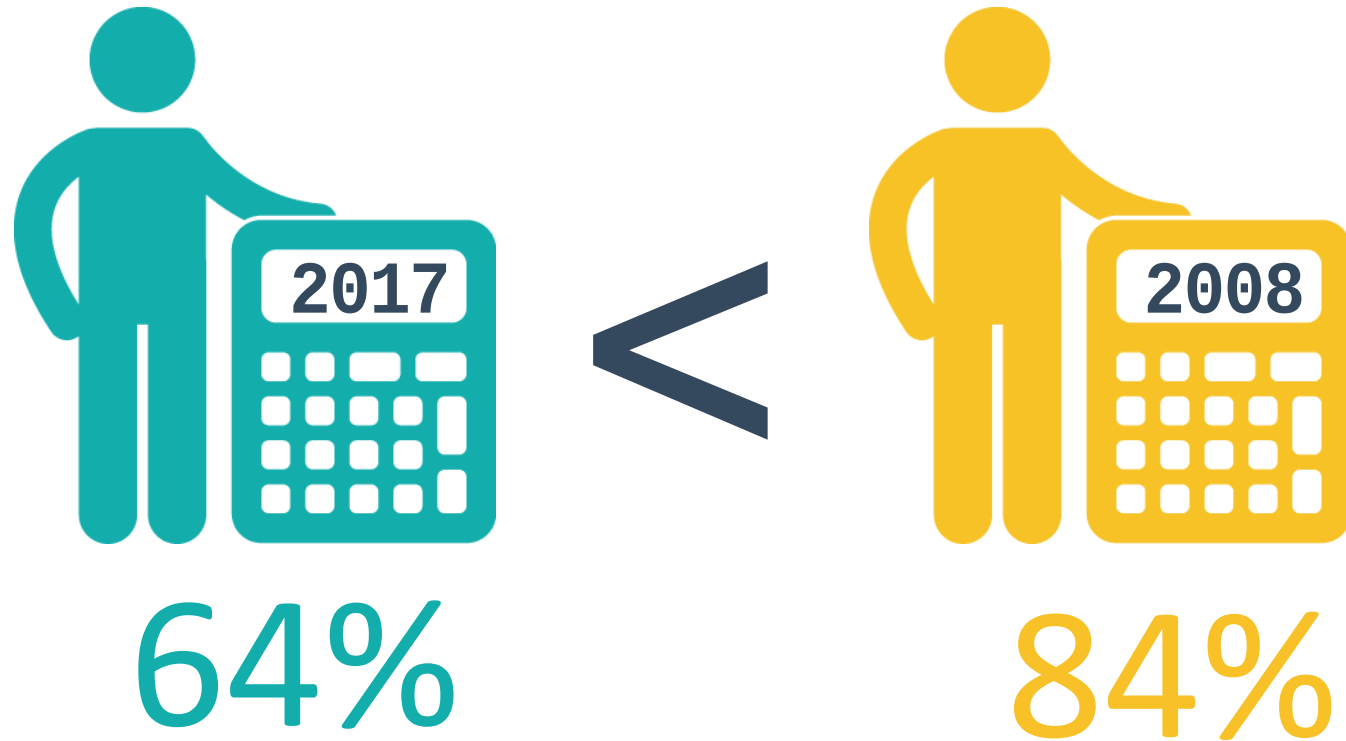
77%

מהציבור מאמינים שיש צורך
בפילנתרופיה גם במצב שבו
המדינה דואגת לכלל צרכי הציבור

מקומה של פילנתרופיה

מרבית הציבור מסכים שיש
לעודד פילנתרופיה באמצעות
זיכוי במס על תרומות

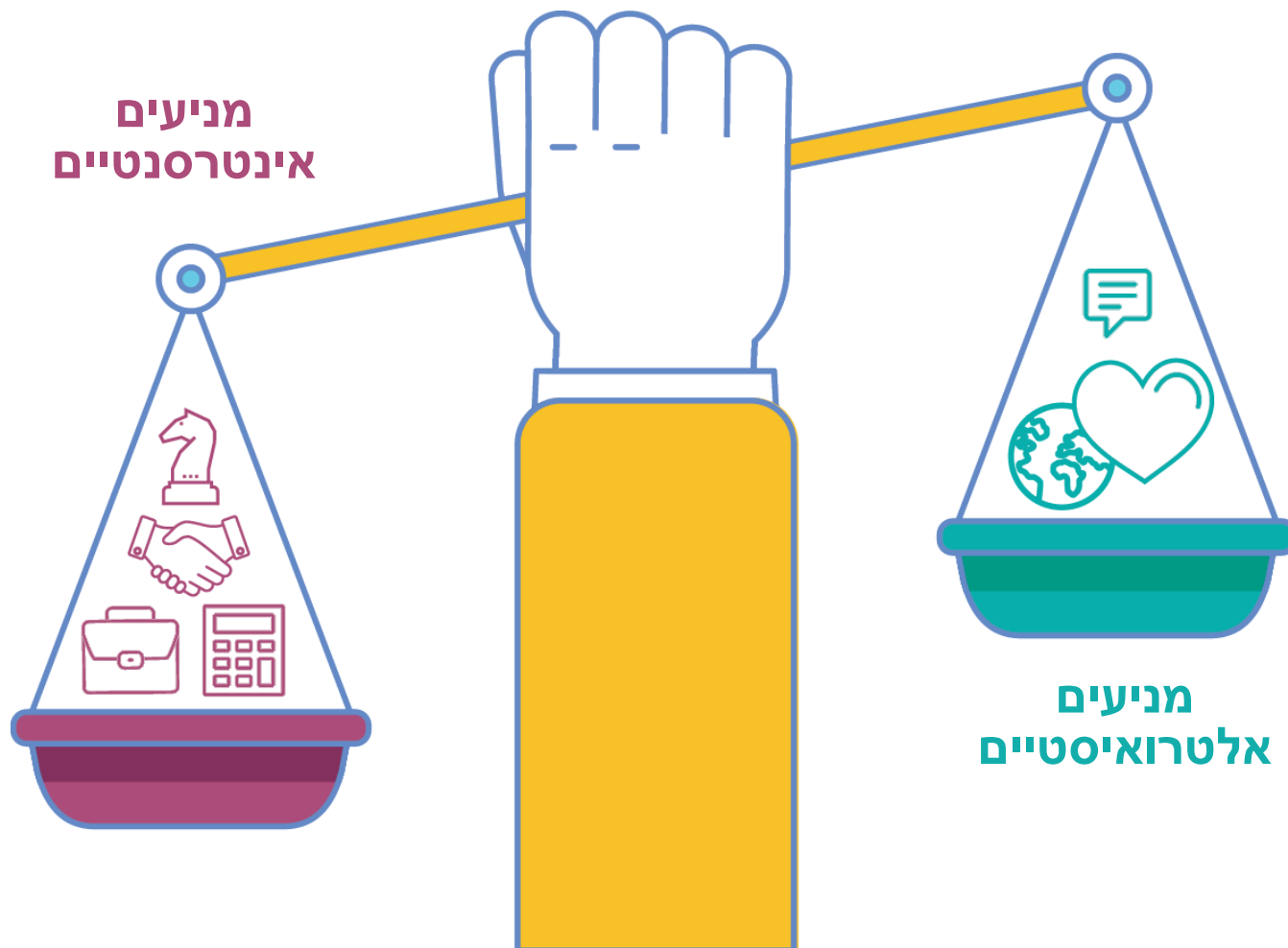
עם זאת, יש שחיקה בגישה זו,
פחות אנשים חושבים כך כיום

מאמינים בעידוד פילנתרופיה על-ידי מתן זיכוי במס על תרומות

ממצאים אודות היחס לפילנתרופים, הערכת תרומתם, ומניעיהם

תפיסת מניעי הפילנתרופים

הציבור סבור כי המניעים
העיקריים של פילנתרופים הם
אינטרסנטיים: קידום מוניטין,
קשרים ורווח כספי

מניעים אלו דורגו גבוה יותר
ממניעים אלטרואיסטיים – כמו
עשיית טוב, מסורת, משמעות,
אחריות קהילתית

תפיסת מניעי הפילנתרופים – חלוקה לטיפוסים

- רווחים
- קשרים
- מוניטין
- אידאולוגיה פוליטית

71%
ייחוס מניעים
שליליים

46%
ייחוס מניעים
חיוביים

- אחריות וקהילתיות
- עשיית טוב
- משמעות
- נושאים חברתיים

תפיסות מניעי הפילנתרופים – חזקתה לסיפוסים

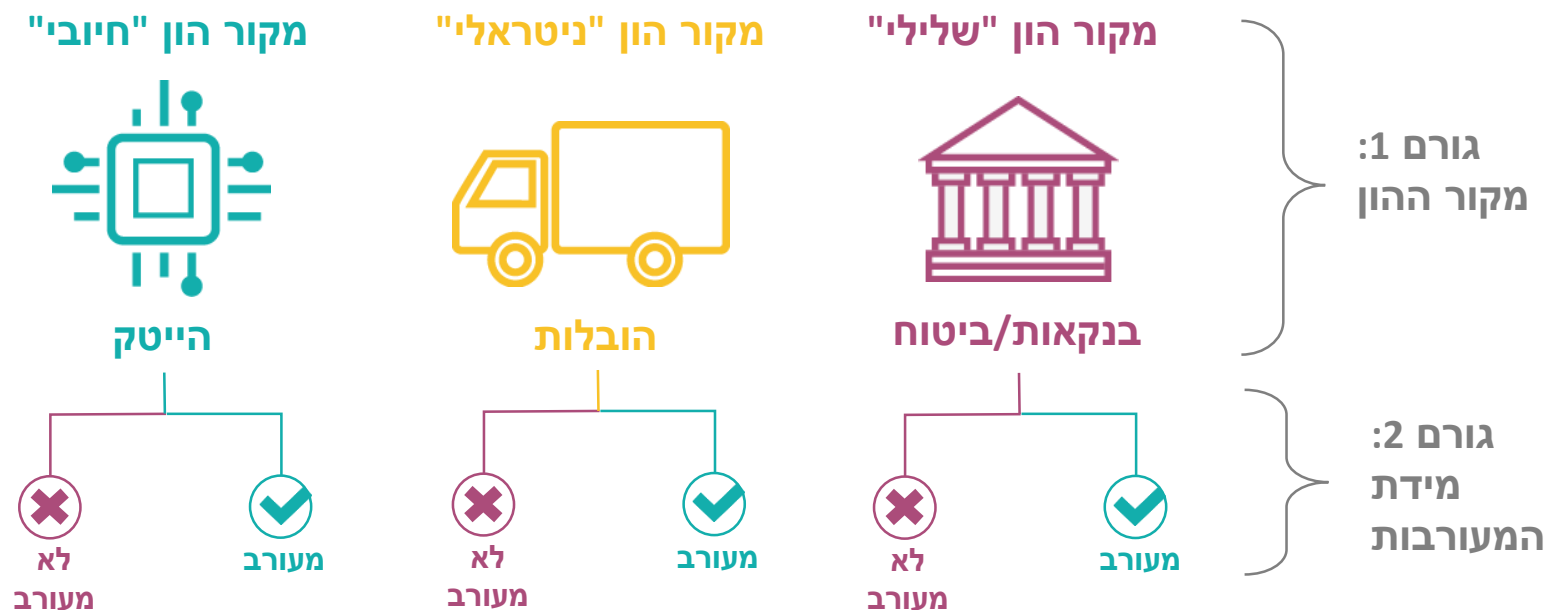
Zoom-in

מה משפיע על העמדות ביחס לפילנתרופיה ופילנתרופים?

הניסוי: מתודולוגיה

המדגם חולק באופן מקרי ל-6 קבוצות אשר נחשפו לתיאור שונה אודות פילנתרופ דמיוני. התיאורים נגזרו מהצלבה של שני משתנים:

בדקנו כיצד משתנים אלו משפיעים על:

מידת ההערכה לתרומת לפילנתרופ שליליים | מידת ההערכה לתרומת לפילנתרופ חיוביים | ייחוס מניעים

הניסוי: השערות

1

הדרך שבה הפילנתרופ השיג את הונו
תשפיע על האופן שבו ייתפס ע"י
הציבור

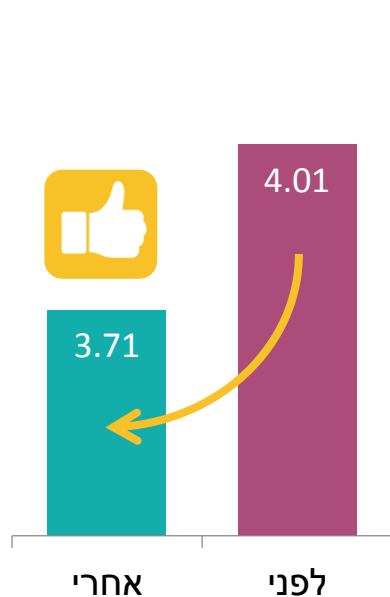
2

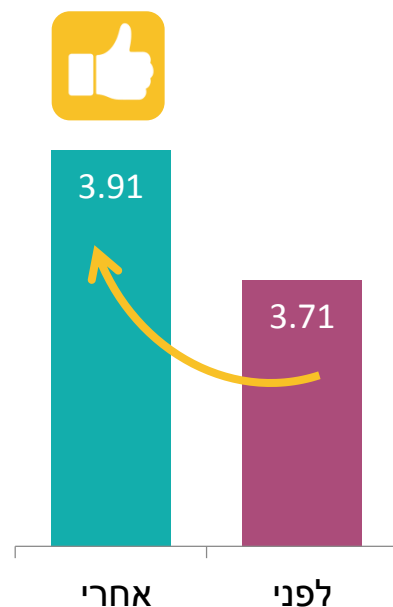
מידת המעורבות שיש לפילנתרופ ביחס
לתרומה שלו תשפיע על האופן שבו ייתפס ע"י
הציבור

השפעת הסיפור על
תפיסת הציבור את
הפילנתרופ

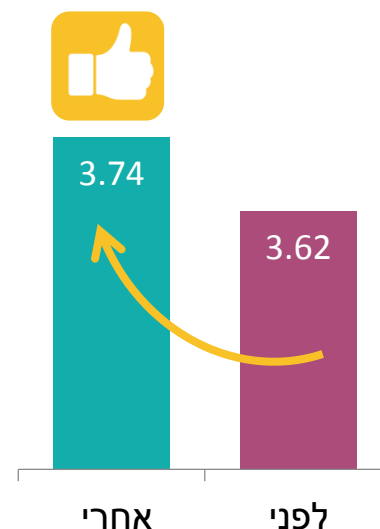
עצם החשיפה
לפרטים אודות
הפילנתרופ
משפיעה באופן
חיובי על כיצד
הוא נתפס

ייחוס מניעים שליליים

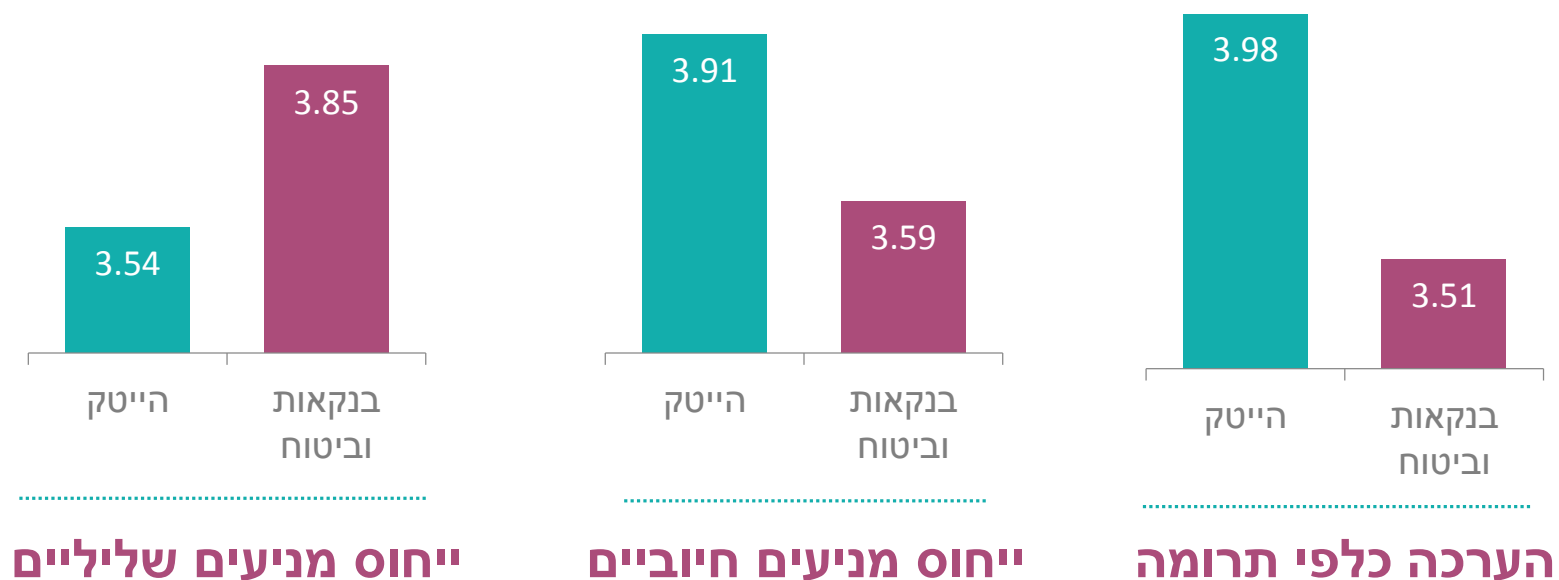
ייחוס מניעים חיוביים

הערכה כלפי תרומה

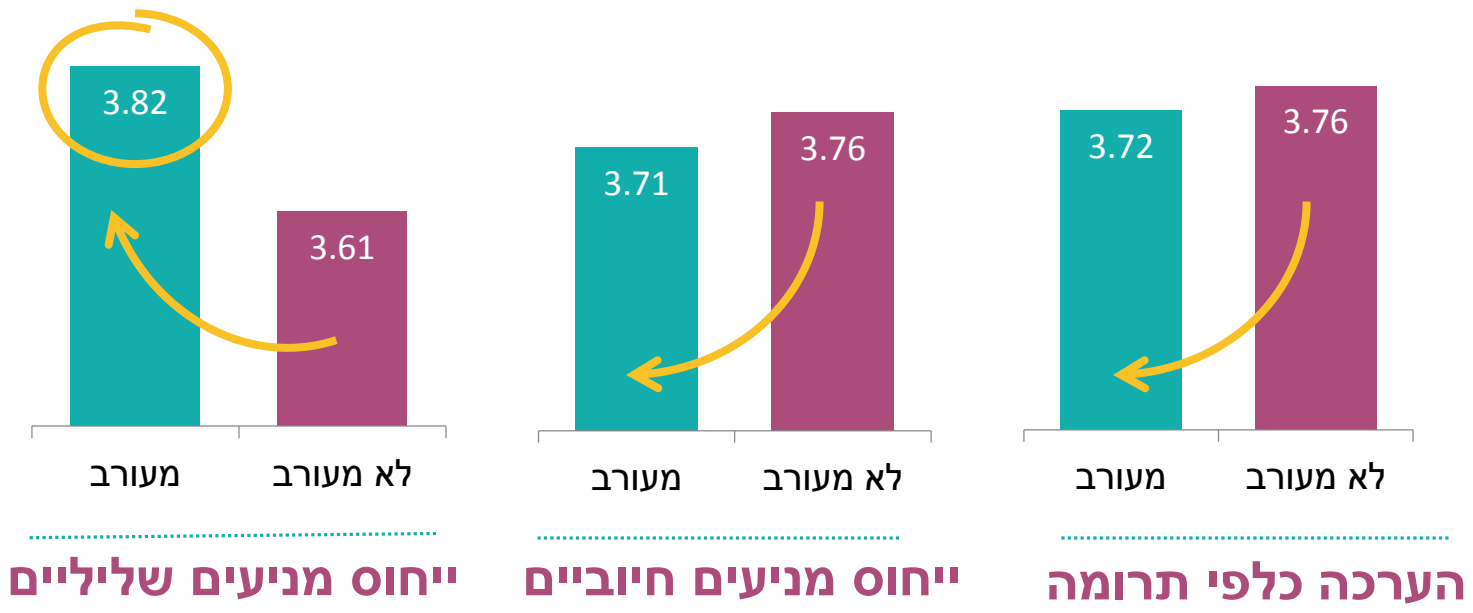
תפיסת הציבור את הפילנתרופ כתלות במקור ההון

מקור ההון משפיע על תפיסת הפילנתרופ

תפיסת הציבור את הפילנתרופ כתלות במידת המעורבות

מידת מעורבות הפילנתרופ
לא משפיעה על הערכת הציבור
את תרומתו, אבל הציבור **כן**
מייחס יותר מניעים שליליים
לפילנתרופ המעורב

עמדות הציבור ביחס לבעלי יכולת, המגזר החברתי, ויחסי הון-שלטון

עמדות כלפי בעלי יכולת

הציבור בישראל מעריך במידה
בינונית את תרומת בעלי היכולת
למדינה

הציבור בישראל חלוק בתפיסתו
לגבי הגינותם של בעלי היכולת

כ- **32%** מהציבור תופסים
את בעלי היכולת כלא הגונים

כ- **18%** מהציבור חושבים כי
בעלי היכולת תורמים מאוד
למדינה

עמדות כלפי המגזר החברתי

24% חושבים שהעמותות
משיגות במידה רבה את
מטרותיהן

55% מהציבור חושב
שהעמותות מושחתות במידה
רבה, או במידה בינונית

58% מהציבור חושב
שהעמותות הוגנות במידה
רבה או בינונית

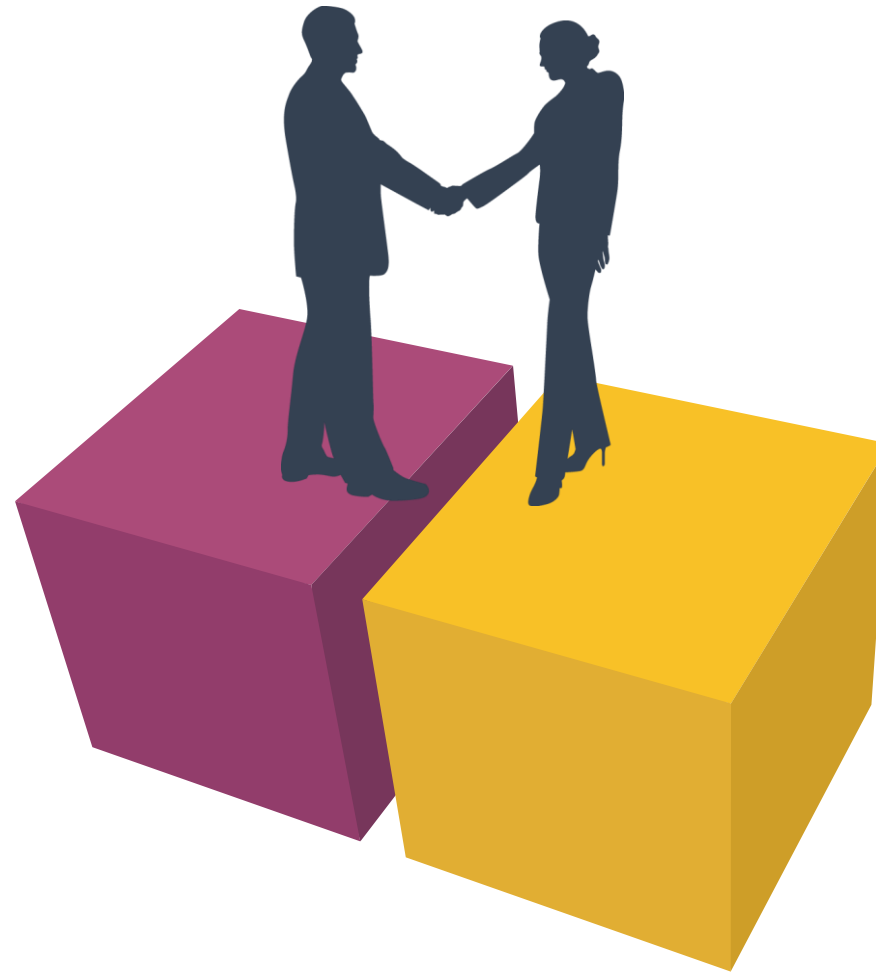

לעמותות הפועלות
במגזר השלישי יש
תדמית נמוכה בעיני
הציבור בישראל
רוב הציבור חושב
שהעמותות לא פועלות
באופן יעיל ואף לוקות
במידה של שחיתות

עמדות כלפי קשר הון- שלטון

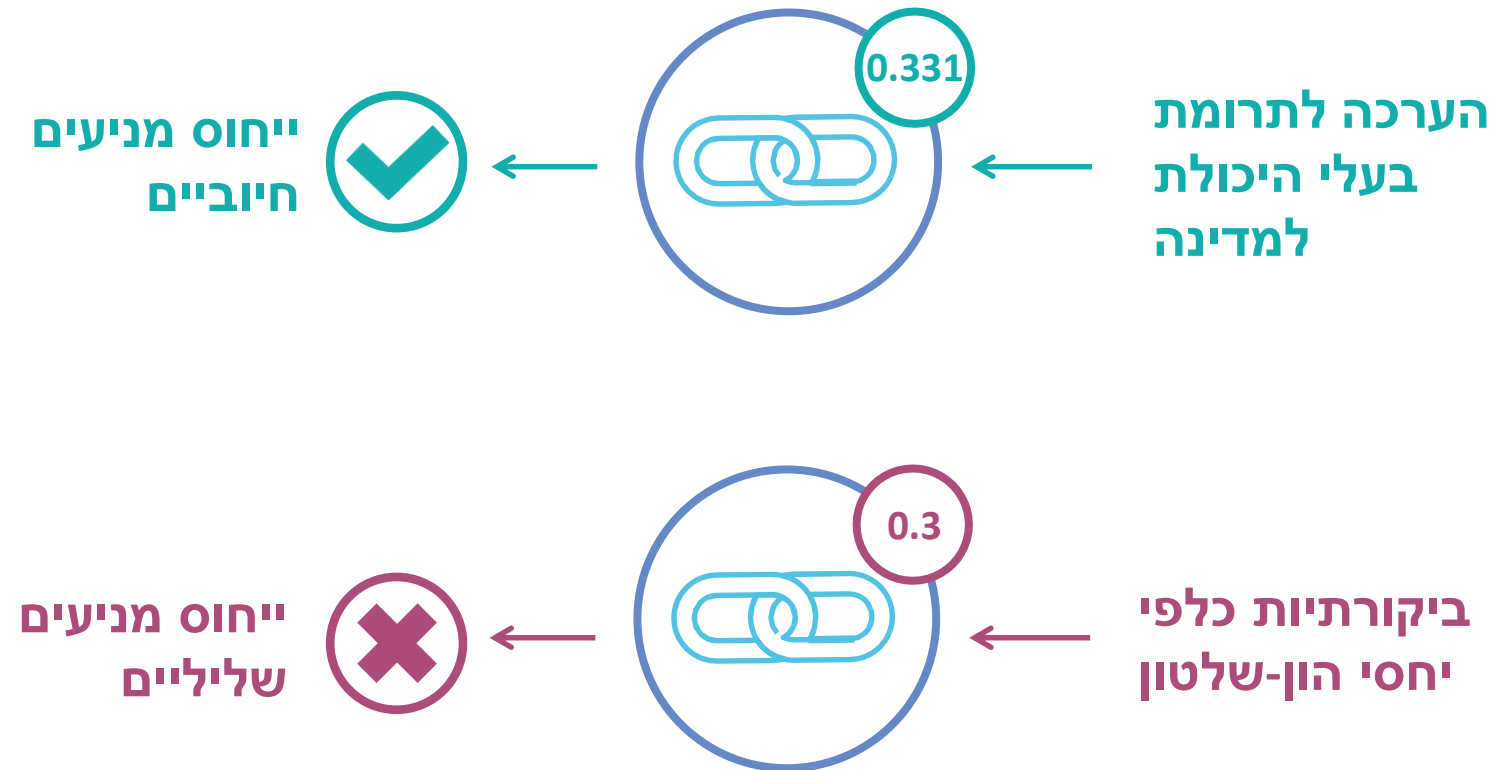
כ-59%

מהציבור בישראל סבור במידה
רבה עד רבה מאוד כי
הפוליטיקאים בישראל משרתים
את העשירים, שבתמורה גומלים
להם על חשבון יתר הציבור

מה משפיע על האופן בו תופס הציבור את הפילנתרופים?

לא נמצאה קורלציה בין עמדות
הציבור ביחס לפילנתרופים לבין:
חוסר הגינות עשירים, תפיסות
לגבי אפקטיביות ושחיתות
המגזר השלישי

תודה

התדמית הציבורית של הפילנתרופיה בישראל

שוקי ארליך: יו"ר יוזמת יכולים

נותנים

יעל שלגי: סמנכ"ל יד הנדיב

טלי יריב משעל: מנכ"ל קרן ברכה

תובנות קבוצת עבודה תדמית הפילנתרופיה

מתוך הכנס הישראלי
לפילנתרופיה 2017

בניית קהילה פילנתרופית בישראל

בניית מסגרות של פיתוח ידע מקצועי בשדה
הפילנתרופי והפצתו

פיתוח דרכי נתינה מיטביות

יצירת שיח רחב עם הציבור תוך פיתוח שפה
המתאימה לסביבות הפעולה השונות

שימוש מושכל בכלי מדיה שונים

תודה